

Zápis z 5. jednání pracovní skupiny pro přípravu opatření LFA po roce 2018 (PS LFA)

Datum a čas konání: 18. července 2016, od 13:00 hod.

Místo: MZe č. 101

Přítomni: viz příloha - prezenční listina

1. Souhrn a závěry z předchozích jednání

1.1. Identifikace území s přírodním znevýhodněním – 1. krok vymezení

- Ze strany MZe byla PS informována, že oblasti s přírodními znevýhodněními vymezenými na základě biofyzikálních kritérií tvoří celkem 63% zemědělské půdy.
- Jedná se o navýšení znevýhodněného území oproti současnému vymezení, přesto aplikací biofyzikálních kritérií dojde k vyřazení 72 tis. ha zemědělské půdy.

1.2. Fine tuning – 2. krok vymezení

- PS se dohodla, že jako 2. krok vymezení bude využit normativní ukazatel hrubý roční rentní efekt (HRRE), a to s ohledem na výsledný rozsah území vyloučeného z LFA.
- Dále se PS dohodla, že budou zpracovány 3 varianty HRRE, které se budou lišit podle zaměření oceňovací typové struktury. Jedná se o zaměření na krmné plodiny (chov skotu), obilniny a poměrné zastoupení plodin podle ČSÚ.
- Na PS dne 6. 5. 2016 byla vybrána varianta s orientací na chov skotu, která je zaměřena na kombinaci rostlinné a živočišné výroby s vyšším zastoupením vlastních krmiv, které se projevuje zejména v zastoupení kukuřice na siláž, vojtěšky seté a jetelovino trav.
- Podle této varianty dosahuje celková rozloha oblastí LFA (horské + ostatní): 1 892 tis. ha (53,2 % z.p. podle LPIS), nově bude do LFA zařazeno 243 tis. ha z.p. Tímto krokem bude vyřazeno z LFA cca 60 tis. ha z.p., celkem bude z LFA vyřazeno 132 tis ha z.p.
- Výsledek vybrané varianty je nutné konzultovat s EK.

1.3. Diferenciace plateb

1.3.1. Diferenciace na základě přírodního znevýhodnění

- PS se dohodla na diferenciaci sazeb v ostatních LFA, která spočívá ve zhodnocení výskytu několikanásobného znevýhodnění (výskytu několika znevýhodňujících přírodních podmínek na jedné ploše) v katastrálním území, které podle metodiky Evropské komise není při vymezení uvažováno. Míra přírodního znevýhodnění pro diferenciaci sazeb uvažuje i s více než 100% znevýhodněním přírodními podmínkami.
- Ostatní LFA po roce 2018 by na základě této diferenciaci byly členěny do 3. skupin O1 až O3
- Téma bude dále diskutováno ve vztahu k výsledným sazbám.

1.3.2. Faremní systémy

Dosud byly diskutovány následující možnosti členění faremních systémů:

- Rostlinná výroba (RV) vs. živočišná výroba (ŽV) s hranicí 0,3 VDJ/ha z.p.
- Extenzivní vs. intenzivní faremní systém (travní porosty vs. orná půda).

- Identifikace výrobního zaměření v závislosti na intenzitě chovu přežvýkavců. Tento způsob neumožňuje identifikovat rozdíly ve výrobní struktuře jednotlivých kategorií, proto tímto způsobem nelze stanovit faremní systémy.
- Rozdělení podle podílu zatrávnění a orientace na ŽV (4 faremní systémy) – návrh PS.
- Rozhodnutí PS o využití konkrétního faremního systému dosud nebylo učiněno.

2. Výpočet újmy v LFA

Počátkem července proběhla bilaterální jednání za osobní účasti ředitele ÚZEI s představiteli nevládních organizací účastnících se PS LFA k metodice výpočtu újmy.

Výpočet újmy se v souladu s platnou legislativou EU zakládá na porovnání příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku na plochách mimo LFA s plochami v oblastech LFA.

ÚZEI na PS prezentovalo výpočet újmy pro LFA od roku 2018, přičemž je nutné při výpočtu zohlednit:

- redefinovanou plochu oblastí LFA
- nejaktuálnější dostupná zdrojová data (FADN).

Dále byl na doporučení ÚZEI rozšířen seznam nákladových položek o:

- běžnou údržbu strojů a zařízení a náklady na osobní automobily, pohonné hmoty a mazadla, elektrickou energii a paliva, vodu a
- odhad pracovních nákladů (neplacené práce).

Ze strany ÚZEI byly prezentovány 3 varianty přístupu k metodice výpočtu újmy:

- Varianta 0: kalkulace status quo se zohledněním aktualizace dat FADN na časovou řadu 2011-2014 a nové vymezení.
- Varianta 1: varianta 0 s rozšířením nákladových položek o běžnou údržbu strojů a zařízení a náklady na osobní automobily, pohonné hmoty a mazadla, elektrickou energii a paliva a vodu.
- Varianta 2: varianta 1 se zohledněním odhadu pracovních nákladů.

ÚZEI doporučuje použít metodiku kalkulace podle varianty 2, kde je výsledná újma pro horské LFA je 5 982 Kč/ha a pro ostatní LFA 3 042 Kč/ha.

Diskuze:

SMO: Metoda kalkulace újmy bude záviset na stanovisku EK. V průběhu schvalování současné kalkulace újmy pro LFA měla EK výhrady k zápornému výsledku příspěvku na úhradu. Myslíte si, že je tato nová metodika obhajitelná před EK?

MZe.: Tento přístup obhajitelný je, podobně se postupuje i při výpočtu platby pro agroenvironmentálně-klimatická opatření. Jedná se o legitimní metodiku výpočtu, a proto ji můžeme předkládat EK. Je nutné zvolit jednu variantu, kterou budeme pevně hájit, protože dvojí interpretace vycházející ze stejných údajů nebude možná.

AK ČR:

1) Jaký je výsledný počet podniků v LFA, ze kterého vychází šetření FADN, s ohledem kritéria výběru reprezentantů?

2) Žádám o vysvětlení prezentovaných výpočtů. V současné době je újma stanovena pro horskou a specifickou oblast, zatímco ve variantách po roce 2018 se hovoří o výpočtu újmy pro horské a ostatní oblasti, pro specifické však nikoliv.

3) Dále u varianty 0 vychází vyšší újma, zatímco u dalších variant, kde by měly být zohledněny další náklady, vychází újma nižší. Jak je to možné?

ad 1)

ÚZEI: Datový soubor FADN má celkem cca 1400 podniků ročně. Některé podniky však z tohoto souboru musely být vyřazeny, především podniky se zaměřením na chov prasat, které při přepočtu na 1 ha z.p. dosahovaly diametrálně jiných výsledků hospodaření a výsledky hospodaření podniků v LFA by tak výrazně zkreslily a dále byly vyřazeny podniky, které nedostatečně reprezentovaly danou oblast LFA (např. podniky ležící ve více oblastech LFA i mimo LFA).

MZe: Stejným způsobem se postupovalo i při výpočtu současně používaném. Reprezentativnost dat využívaných pro výpočet plateb pro danou oblast LFA je zachována a garantována ÚZEI.

ad 2)

MZe: Při popisu současného výpočtu újmy je provedena kalkulace pro horskou a specifickou oblast. *(Pozn: nová kalkulace újmy od roku 2015 se pro ostatní LFA neprováděla, do doby provedení redefinice ostatních LFA se přejímá kalkulace z minulého programového období).* Od roku 2018, kdy nemáme vymezenou specifickou oblast LFA, byl proto výpočet proveden pro oblasti horské a ostatní.

ad 3)

ÚZEI: Nově zařazené náklady „běžná údržba strojů a zařízení a náklady na osobní automobily“ a pohonné hmoty a mazadla“ vykazují nižší hodnoty v LFA-H a LFA-O ve srovnání s Mimo LFA, což vedlo ke snížení výše újmy ve variantě 1 ve srovnání s variantou 0.

ASZ ČR: Z jakého důvodu se při výpočtu újmy v LFA oblastech neporovnávají újmy orné půda mimo LFA s trvalými travními porosty v LFA?

ÚZEI: zadáním je vypočítat újmu vlivem přírodních podmínek, proto musí být porovnávány dvě stejné věci v různých podmínkách pro hospodaření. Navíc taková varianta v minulosti propočtena byla, výsledkem byla však velmi zkreslená újma. Tento způsob výpočtu nereprezentoval skutečnost různorodého zemědělského hospodaření v ČR, a proto od něj bylo ustoupeno.

ČMSZP: Podle našeho názoru vychází ve výpočtech překvapivě vysoká úroveň produkce živočišné výroby v oblastech LFA. Našimi vlastními výpočty jsme dospěli k výrazně nižšímu výsledku.

ÚZEI: Je nutné posoudit zdrojová data vstupující do výpočtu a metodiku, kterou ČMSZP uplatnil, proto vám v současné době nemůžeme rozdílné výsledky vysvětlit. Rozdíl může být způsoben několika faktory: při výpočtech pracujeme s průměrem za 4 roky, dále pravděpodobně budete využívat odlišný způsob pro výpočet produkce, kdy ÚZEI používá metodiku EU.

MZe: Žádáme ÚZEI a zástupce ČMSZP o individuální projednání tohoto tématu a vyjasnění rozdílných výsledků. Zástupce ÚZEI bude o výsledku jednání informovat.

Závěr:

ÚZEI doporučuje metodiku kalkulace újmy podle varianty 2.

Úkoly:

1. Mezi ÚZEI a ČMSZP proběhne individuální jednání k metodice výpočtu výsledků živočišné produkce.

T: 7. 9. 2016, ÚZEI

3. Předběžné výsledky dopadu rozpočtu, diferenciací podle přírodního znevýhodnění a faremního systému (ŽV x RV) na sazby

PS byly představeny předběžné modelové sazby. MZe při tomto modelování vycházelo z ročního rozpočtu opatření ve výši cca 163 mil. EUR, včetně navýšeného kofinancování PRV ČR ve výši 35 % a včetně degresivity plateb LFA zpět vrácené do rozpočtu. Jedná se o částku přibližnou s ohledem na dosud nevyplacené finanční prostředky za rok 2016 a odhadovanou finanční náročnost opatření pro rok 2017.

Pro účely této prezentace byly modelovány sazby na základě ekonomického ukazatele podnikatelský zisk bez LFA podpor na 1 ha z.p., byla použita diferenciací O1-O3 na základě přírodního znevýhodnění prezentovaného na 4. PS LFA a na základě faremního systému RV x ŽV.

Závěry:

- 1) nelze hradit 100 % újmy, dochází k výraznému překročení schválené finanční alokace na opatření,
- 2) nutná úprava diferenciací ostatních oblastí (velmi nízká sazba pro O3, nevyváženost sazeb v O a H, kdy sazby v oblasti O1 převyšují některé sazby v horských oblastech),
- 3) faremní systém ŽV x RV s hranicí 0,4 nabízí menší rozdíly v sazbách mezi uvedenými faremními systémy, než s hranicí 0,3 VDJ/ha z.p.

Diskuze:

ČMSZP: Z našeho pohledu nedává smysl kategorizovat LFA, pokud některá skupina O přeskočí skupinu/y v H. Souhlasíme proto s přípravou nového návrhu diferenciací sazeb. Existuje možnost pro další navýšení rozpočtu?

MZe: Co se týká pořadí výše sazeb - v představeném modelu vycházíme z rozdílného vymezení a diferenciací sazeb pro LFA H a LFA O. Horské LFA jsou diferencovány na základě nadmořské výšky a případně svažitosti, ostatní LFA jsou pak diferencovány na základě kombinace různých přírodních znevýhodnění. Teoreticky skutečně může dojít k tomu, že kombinace znevýhodnění v ostatních LFA povede k vyšší nákladovosti a nižším příjmům v těchto oblastech než v oblastech H5. Pokud i po úpravě diferenciací ostatních LFA k tomuto dojde, bude nutné tuto skutečnost průkazně doložit.

ÚZEI: Při zařazování obcí do LFA byly podle požadavků Komise rozhodující kritéria stanovená jako průměry obcí a nikoliv za jednotlivá k.ú. zvláště. Řada obcí v ČR má několik k. ú. Může se proto stát, že do horských LFA jsou zařazeny obce s rozdílnými přírodními podmínkami na jednotlivých k. ú. Diferenciací horské oblasti podle kritérií stanovených pro jednotlivá k. ú.

vede k tomu, že dokonce k.ú. zařazená do H5 sama o sobě nesplňují kritéria pro zařazení do horských LFA. Pak by bylo možné a oprávněné těmto horským oblastem poskytovat i nižší nebo stejnou sazbu než v několinásobně znevýhodněných k. ú. nejhorší subkategorie ostatních LFA.

Otázka navýšení rozpočtu pro opatření LFA a v rámci PRV souvisí s disponibilitou rozpočtu ČR. V tuto chvíli je však vytvářen tlak na podporu živočišné výroby i z jiných zdrojů.

ZS: Je možné nastavit různou míru kompenzace újmy pro horské LFA a pro ostatní LFA?

MZe: Tato možnost je využitelná, nicméně vše se bude odvíjet od nastavené diferenciace a ověření, zda je možné, aby některé horské LFA dostávaly nižší sazbu než některé ostatní LFA.

Ing. Šnejdrla uvedl, že pokud se snažíme o objektivní posouzení jednotlivých oblastí, pak je zavedení různé míry kompenzace nástrojem, který objektivitu popře.

Dále upozornil na možné výkyvy rozpočtu a dotací v závislosti na kurzu CZK vůči EUR, pokud uvádíme pro přepočtení kurz 27 CZK/EUR.

MZe: Pokud ekonomické výsledky ukáží, že nastavená diferenciace mezi ostatními LFA a horskými LFA není vyvážená, pak je právě míra kompenzace újmy nástrojem, který může pomoci tuto disproporci napravit.

Kurz CZK vůči EUR je při přepočtu finančních alokací PRV používán ve výši 26 CZK/EUR. Kurz 27 CZK/EUR je pak kurz, kterým se aktuálně přepočítávají poskytované dotace. K výkyvům samozřejmě dojít může, pokud ČNB nebude nadále intervenovat.

SMO: Je možné provést propočty sazeb stejným způsobem i pro PS navrhované 4 faremní systémy?

MZe: Takovéto propočty možné jsou, i když velmi složité. Výsledky ekonomických ukazatelů (viz. analýza ÚZEI) se neshodly na konkrétním faremním systému, který by měl být nejvíce podporován. Výsledky se liší v závislosti na použitém ekonomickém ukazateli. Z provedené analýzy vyplývá, že by bylo vhodné 4 analyzované systémy zjednodušit a stanovit faremní systémy 2. tj. ŽV vs RV nebo orná půda vs trvalé travní porosty.

ZS:

Kdy je možné očekávat seznam katastrů a jejich zařazení od roku 2018? Tato informace má značnou váhu při rozhodování podniků ohledně investic. Je to strategická informace, kterou bychom potřebovali vědět.

MZe: Důvodem, proč seznam katastrů dosud nebyl zveřejněn je, že vymezení dosud nebylo předloženo EK. Může se stát, že EK bude mít výhrady k některému dílčímu kroku vymezení a pak může být vymezení pozměněno. Diskuze s EK bude zahájena na podzim tohoto roku, a pokud EK nebude indikovat zásadní připomínky na přelomu roku 2016/2017 bychom tyto údaje zveřejnili s tím, že vymezení má být platné až od roku 2018.

AK ČR: Tyto informace jsou ale důležité např. pokud budu mít projekt, který byl vybrán na základě skutečnosti, že se podnik nachází v LFA a od roku 2018 se v LFA nacházet nebude, pak nastanou potíže.

MZe: U schválených projektů je rozhodující stav k datu podání žádosti, v případě již schválených projektů nebude mít nové vymezení na posuzování projektu žádný vliv.

ZS: V případě, že se jedná o podnik s více než 1000 ha v LFA, který má podnikatelský plán včetně např. 15 leté investice a tento podnik z LFA vypadne, bude se jednat o významný rozdíl v příjmech podniku, což bude mít vliv i na schopnost financovat již probíhající investice.

MZe: Z tohoto pohledu nelze v horizontu 15 let spoléhat na trvalý příjem ze současně nastaveného systému dotací. My můžeme pouze vycházet z nastavení aktuálního programového období, zemědělská politika po roce 2020 zatím není nastavena.

ČMSZP: Je pravda, že oblasti, které budou od roku 2018 z LFA vyloučeny budou do roku 2020 stále dostávat finanční prostředky z opatření LFA?

MZe: Ano, takto je to umožněno legislativou EU. Katastry, které již nadále nebudou splňovat kritéria pro zařazení do LFA, budou dostávat snižující se procento současných plateb do roku 2020.

Iniciativa: I vzhledem k možnému úbytku finančních prostředků do opatření LFA po tomto programovém období navrhuji, aby byla zvýšena intenzita chovu zvířat, která by byla podporována až na úroveň 0,4 nebo 0,5. Tím by byla zachována podpora živočišné výroby, dotace by byla vyplácena pouze podnikům s vyšším zatížením, ostatním nikoliv.

ASZ ČR: Doporučujeme velice opatrně zacházet s hranicemi mezi živočišnou a rostlinnou výrobou. Je udivující, s jakou lehkostí jsou zde návrhy na zvýšení VDJ předkládány. Je potřeba domyslet všechny návaznosti, např. dotace AEKO, vývoj výkupních cen hovězího masa apod. ASZ navrhuje ponechat hranici 0,3 VDJ/ha z.p.

Úkoly:

1. Bude porovnána ekonomická situace v oblastech H3, H5 a O1. Porovnání bude provedeno na základě zastoupení pěstovaných plodin.

T: 7. 9. 2016, ÚZEI

2. Bude proveden návrh na úpravu diferenciací ostatních LFA a to podle kombinace znevýhodnění podle metodiky Evropské komise s ohledem na vzájemné interakce jednotlivých znevýhodnění (kombinace mohou a nemusí způsobovat vážnější přírodní znevýhodnění), včetně mapových podkladů.

T: 7. 9. 2016, ÚZEI

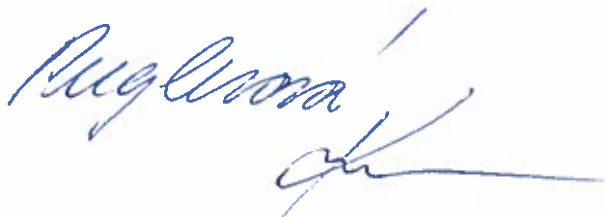
3. Na základě bodu 2 budou přestaveny nové modelové sazby pro LFA po roce 2018.

T: 7.9.2016, MZe ve spolupráci s ÚZEI

4. Termín dalšího jednání

6. jednání PS LFA se bude konat 7. září 2016 od 13.00 hod. v místnosti č. 101 v budově Ministerstva zemědělství, Těšnov 17, Praha 1.

Zapsala: Marie Perglerová

Handwritten signature of Marie Perglerová in blue ink, written in a cursive style.

Schválil: Ing. Pavel Sekáč

Handwritten signature of Ing. Pavel Sekáč in blue ink, written in a cursive style.

